

OPSAMLING, WORKSHOP OM

RESTAURATIONS- OG NATTELIVSPLAN 2025

APRIL 2025

BARK
BARK

INTRODUKTION

I foråret 2025 er udkast til Københavns Kommunes Restaurations- og Nattelivsplan 2025 i offentlig høring. Planen udgør rammen for Kultur- og Fritidsforvaltningen samt Teknik- og Miljøforvaltningens forslag til arbejde med det københavnske restaurations- og natteliv i perioden 2026-2029.

I forbindelse med den offentlige høringsproces har forvaltningerne samt det kommunalt udpegede Nattelivsudvalg afholdt en workshop for relevante aktører. Her var både repræsentanter for lokaludvalg, beboerforeninger, grundejere, civilsamfundsorganisationer, restaurations- og nattelivsbranchen, kulturlivet samt myndigheder inviteret til den fælles dialog om planens vision og konkrete fokusområder og indsatser.

Dette dokument samler op på de input, som deltagerne gav til workshoppen.

PROCES

Workshoppen blev afholdt d. 9. april 2025 fra 17-19.

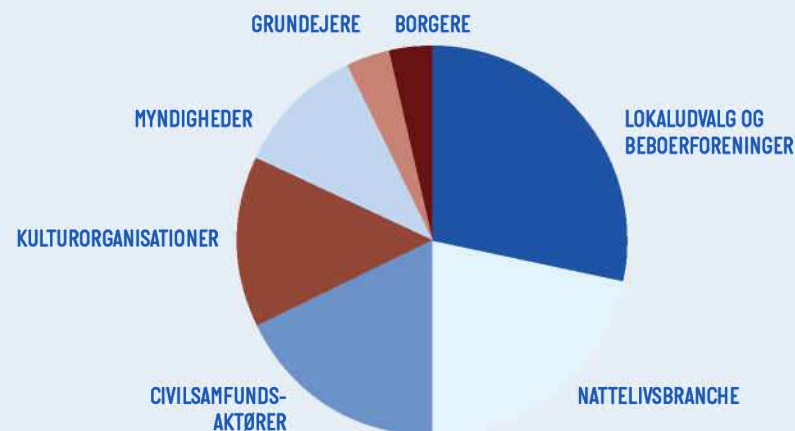
BARK Rådgivning faciliterede workshoppen og har udarbejdet nærværende opsamling.

Formatet for workshoppen var en indledende introduktion til udkast til Restaurations- og Nattelivsplan 2025 og til Nattelivsudvalgets arbejde. Herefter kunne deltagerne bevæge sig rundt blandt tre dialogstationer med fokus på tre forskellige temaer relateret til planens vision og indhold:

- **Dialogstation 1: Et trygt og inkluderende natteliv**
- **Dialogstation 2: Fælles ansvar for det gode natteliv**
- **Dialogstation 3: Natteliv og lokalmiljø**

I det følgende samles først op på et overordnet, tværgående tema fra aftenens dialog. Herefter samles der enkeltvis op på dialogen fra de tre stationer.

FORDELING AF DELTAGERNE EFTER AKTØRTYPE

TEMA 1: ET TRYGT OG INKLUDERENDE NATTELIV

Branchen arbejder aktivt imod diskrimination, men der mangler konkretisering og udbredelse af budskabet

Flere i branchen arbejder allerede med forebyggelse af diskrimination med fx egne "house rules" eller adfærdskodekser. Charteret kan ses som en forlængelse af det arbejde. Repræsentanter for nattelivsbranchen påpeger, at charteret ikke bidrager med konkrete redskaber og handlemuligheder. Der efterspørges i den forbindelse kurser eller redskaber, som kan gøre charterets hensigter nemmere at omsætte til konkrete handlinger for de enkelte virksomheder.

Det er derudover en pointe blandt flere, at selvom branchen generelt er opmærksom på charteret, er det ikke et arbejde, som er bredt kendt blandt borgerne. Deltagerne peger på et stort potentiale i at udbrede viden om charteret til andre end branchen for at skabe mere opmærksomhed på problematikken.

Utrygge områder opleves særligt udendørs

Generelt er synspunktet blandt deltagerne, at den fysiske indretning på restauranter, barer og natklubber ikke giver anledning til utryghed. Selvom belysningen er dæmpet, er der mange øjne, både medarbejdere og gæster, og flere beværtninger gør meget ud af at formidle og opretholde et adfærdskodeks.

Utryk indretning er ifølge deltagerne primært et uden-dørs problem. Her er underbelyste og mindre befolkede

områder særligt det, der fremhæves som utrygt, hvor restaurations- og nattelivet omvendt virker tryghedsskabende for nogle pga. tilstedeværelsen af andre mennesker. Flere problematiserer et manglende tryghedsskabende arbejde i periferien omkring de aktive nattelivsområder, fx i den offentlige transport og i de mere øde beboelsesområder, man som borger eller gæst bevæger sig til og fra.

Drugging er et problem, som kræver øget viden både blandt personale, korps og gæster

Det er en generel overbevisning blandt deltagerne, at indtag af euforiserende stoffer er i vækst i det københavnske natteliv, og at drugging er et markant og utryghedsskabende problem i den forbindelse. Flere lægger vægt på, at mange gæster er nervøse for at blive udsat for drugging i det københavnske natteliv, og at mange ikke ved, hvordan de skal identificere symptomer eller vurdere, om drugging har fundet sted. Der efterspørges derfor mere borgerrettet information om, hvordan man kan passe på sig selv, og hvordan man kan vurdere, om en person er blevet drugged.

Nogle deltagere efterspørger, at branchen tager mere ansvar, og lægger vægt på, at personalet bør være opmærksomme på symptomer og bør kunne hjælpe i situationer, hvor man mistænker, at drugging har fundet sted. Flere brancherepræsentanter blandt deltagerne siger, at de er opmærksomme på problemet, men at det kan være en udfordring at finde de ekstra ressourcer, som det kræ-

ver for de enkelte virksomheder at øge opmærksomhed på og kompetencer til at håndtere drugging.

Natteværter, tryghedsvagter og frivillige korps gør en stor forskel, men overgangen mellem indendørs og udendørs fester skaber tvivl om ansvar

De tryghedsskabende korps, der arbejder i det københavnske natteliv, anerkendes af deltagerne for deres arbejde. Flere aktører rejser dog spørgsmål om, hvorvidt nattelivets beværtninger ikke også har et ansvar for at håndtere og evt. afvise gæster, hvis de vurderes at være så påvirkede, at de er til gene eller fare for sig selv og andre. Hvor ansvaret primært ligger, er der ikke enighed om, men der er enighed om, at et samarbejde mellem beværtninger, myndigheder og de tryghedsskabende korps generelt skaber de bedste forudsætninger for at sikre trygge og gode oplevelser for alle.

Flere lægger i den forbindelse vægt på dørpersonale som en aktørgruppe, der har god føling med gæsterne ift. at vurdere, om der er brug for hjælp i forbindelse med drugging eller anden voldsom påvirkning af stoffer eller alkohol. Dørpersonale vurderes dog af workshoppens brancherepræsentanter til ofte allerede at være travlt beskæftigede på deres vagter, og branchen vurderer derfor ikke umiddelbart, at dørpersonalet har overskud til at gøre en større indsats, end de gør nu.

TEMA 2: FÆLLES ANSVAR FOR DET GODE NATTELIV

Partnerskab for nattelivets aktører opleves som en god indsats, men mangler bredere repræsentation og handlekraft

Partnerskabet for nattelivets aktører - i form af nattelivsudvalget - er generelt værdsat som initiativ, og behovet for en fælles dialog på tværs af aktører anerkendes bredt blandt deltagerne. Flere problematiserer dog sammensætningen af udvalget og fremhæver, at der mangler en bredere repræsentation af bl.a. unge og kulturlivet, og at udvalget generelt ikke har formået at være særligt synlige for den brede befolkning. Det blev også nævnt, at aktørerne i Nattelivsudvalget har et ansvar for at aktivere og inddrage eget bagland i højere grad. Nogle kritiserer derudover en mangel på politisk opmærksomhed og gennemslagskraft, hvilket medfører en følelse af, at udvalget ikke har reel indflydelse eller handlekraft.

Muligheden for i fællesskab at iværksætte undersøgelser og analyser af nattelivsrelaterede udfordringer anerkendes dog samtidig som en styrke ved udvalget, da det har gjort det muligt at arbejde på en fælles, databaseret forståelse af udfordringerne.

Branchefora¹ og fælles dialog værdsættes, men relevante aktører bør være repræsenteret, og der skal være reel handlekraft

Generelt værdsætter deltagerne muligheden for at mødes og gå i dialog på tværs af aktører. Deltagere fra branchen efterspørger flere repræsentanter for både nattelivsbranchen og detailhandlen, da man føler sig underrepræsenteret ift. civilsamfundsorganisationer, kulturliv og beboere. Det opleves ligeledes som vigtigt, at gæsteperspektivet inkluderes i højere grad, end det er nu.

Det fremhæves, at mindre, lokale indsatsgrupper, som kan tage højde for særlige lokale forhold og udfordringer, kan være et godt redskab, hvis de samtidig har politisk ophæng og mulighed for konkret handling.

Gæster har et stort ansvar, og man bør arbejde hen imod at øge information og forventningsafstemning om hensigtsmæssig adfærd

Blandt deltagerne er der en gennemgående opfattelse af, at gæsterne har et stort ansvar, og at de i højere grad skal dannes til at tage det ansvar gennem information og kulturændrende tiltag. Det kan fx ske via dør- og barpersonale som kulturbærere eller via nudging-kampanjer, men flere understreger, at det endnu er begrænset, hvor meget beværtningerne selv lægger vægt på at danne gæsterne til en mere hensigtsmæssig adfærd.

Deltagerne efterspørger en bred og samlet indsats, som også henvender sig til borgere i hverdagen og uden for beværtninger, og som understreger vigtigheden af, at alle tager ansvar for at behandle hinanden ordentligt og respektere grænser. Der er et stort potentiale i formidlende samarbejde mellem beværtninger og de tryghedsskabende korps, men flere understreger også, at ansvaret for en god festkultur bør bredes ud til samfundet mere generelt. Her blev nævnt et positivt eksempel på en allerede eksisterende indsats, hvor natteværter besøger uddannelsesinstitutioner for at oplyse og danne til en bedre festkultur.

¹ Branchefora er et nyt initiativ i Restaurations- og Nattelivsplan 2025, der skal sikre den brede inddragelse af branchen

TEMA 3: NATTELIV OG LOKALMILJØ

Dialogformater og indsatsgrupper er gennemprøvede, men der er stadig frustration, særligt hos beboere, og det er svært at blive enige om fokus og tilgang

Der er blandt deltagerne en oplevelse af, at det er meget vanskeligt at løse de konflikter, der opstår som følge af modsatrettede behov for natteliv og nattero. I dialogen føler særligt beboere sig klemte, da flere ikke oplever at have reel indflydelse. Det er en gennemgående oplevelse blandt flere, at de fleste tiltag overvejende symptombehandler og ikke når til bunds i problematikken. Der er i den forbindelse også en opfattelse af, at fokus i for høj grad har været centreret omkring Indre By, men at der også mange andre steder, og særligt på udendørsarealer langs havn og kanaler, er store udfordringer.

Lokale indsatsgrupper har været et redskab til øget dialog, men flere udtrykker, at man ikke har oplevet nogen reel forandring i forlængelse af dem. I den forbindelse udtrykkes et særligt behov for, at indsatsgruppernes arbejde og beslutninger i højere grad fører til konkrete handlinger.

Udendørs fest er til gene, og der er potentiale i at rykke fester længere ud fra centrum og indendørs, men samtidig stor uenighed om, hvor ansvaret ligger

Repræsentanter for beboerne understreger, at udendørs nattelivsaktiviteter er til stor gene særligt i sommermånederne – og at der er et særskilt problem med unge, der bevidst vælger at feste udendørs eller grundet aldersgrænser ikke kan få adgang til barer og natklubber, og derfor ikke kan nudges indendørs på en bar eller klub. Der er generelt uenighed om, hvem der har ansvaret for at ændre den støjende udendørsadfærd, og der peges både på branchen, kommunen, lovgivningen og ikke mindst gæsterne selv i diskussionen om, hvor ansvaret for adfærdsændringerne bør ligge.

Der er derudover en generel interesse i at afsøge mulighederne for at flytte festen til byudviklingsområder og andre mindre tæt befolkede områder af byen. Repræsentanter fra kulturlivet tilkendegiver bl.a., at de har erfaring med dette og ønsker at bidrage til det videre arbejde med etablering af alternative festområder m.v.

Det er svært at regulere og påvirke gæsters adfærd, og selvom der gøres en indsats, oplever særligt beboerne kun ringe eller ingen effekt

Mange deltagere peger på, at det er vanskeligt at påvirke nattelivsgæsternes udendørsadfærd, også selvom udeserveringen officielt stopper kl. 24. Her spiller detailhandlen en stor rolle, fordi det flere steder er muligt at købe alkohol hele natten. Mange deltagere fremhæver, at netop detailhandlen også bør inddrages i dialogen². Flere nævner i den forbindelse et potentiale i at dele definitionen af 'natteliv' op i hhv. før og efter midnat, da det særligt er adfærden i de sene nattetimer, der opleves som et problem.

Flere beboere lægger vægt på, at selvom natteværter og tryghedsvagter er til stede og i høj grad kommunikerer med nattelivets gæster, er det ikke noget, der påvirker oplevelsen som beboer ift. støjgener og affald i gaderne. Københavns Politis nattelivszoner nævnes i den forbindelse som et fint værktøj i teorien, men beboerne oplever ikke, at zonerne gør den store forskel i praksis ift. at regulere gæsternes adfærd. Omvendt omtales muligheden for at komme i kontakt med Københavns Kommunes Støjvagt i tilfælde af støjgener som en positiv ting.

² Detailhandlen er repræsenteret i det nuværende Nattelivsudvalg

TEMAER PÅ TVÆRS

Der opleves nogle klare udfordringer med festkulturen i København, men der er uenighed om ansvar og muligheder for forandring

Der var på workshopen en generel anerkendelse af, at den københavnske festkultur er en udfordring, herunder at både alkohol og euforiserende stoffer fylder meget i nattelivet og udgør en stor del af problemet med både uensigtsmæssig og sundhedsskadelig adfærd.

Blandt deltagerne var den generelle oplevelse, at der symptombehandles mere end der arbejdes med forebyggelse og kulturændringer. De fleste deltagerne anerkender dog, at fælles dialog og fælles indsatser på tværs af nattelivets mange aktører er et middel til at komme nærmere en løsning, selv om de er uenige om, hvor hovedansvaret for udviklingen af en mere ansvarlig nattelivskultur ligger.

Deltagerne lægger vægt på vigtigheden af forebyggende indsatser, men også på, at effektiv forebyggelse vil kræve en udvidelse af det aktørfelt, der skal inddrages, da nattelivskultur også skabes f.eks. på ungdomsuddannelserne.

Selvom dialog værdsættes, efterspørges der større politisk gennemslagskraft og stillingtagen

Størstedelen af de deltagende aktører har bidraget til dialogprocessen i længere tid. Selvom de værdsætter, at der faciliteres dialog mellem aktørerne, er der dog grundlæggende efterspørgsel efter mere politisk gennemslagskraft og stillingtagen, så dialog bliver til handling. Flere understreger, at dialog er godt, men at den sjældent resulterer i mærkbare ændringer og derfor ikke bidrager nok til at løse problemerne.

LØSNINGSFORSLAG OG EKSEMPLER TIL INSPIRATION

I løbet af workshoppen kom en række konkrete idéer til løsningsforslag på bordet. De er samlet op i nedenstående liste:

- Dør- og frontpersonale gives en tydeligere rolle som centrale aktører ift. adfærdsregulering m.m. af nattelivets gæster.
- Kurser i adfærdskodekser og awareness for branchen.
- Natteværter indsættes forsøgsvis som værter ved indgang til udvalgte beværtninger i en trygheds- og adfærdsregulerende rolle via positiv dialog med gæsterne.
- Opdeling af definitionen af 'natteliv' i før og efter midnat for nemmere at kunne håndtere og regulere de sene nattetimer (i modsætning til definitionen af natteliv i udkast til Restaurations- og Nattelivsplan 2025, som defineres fra 18-06).
- Beværtningers ansvar for gæsteadfærd skal udvides til de arealer, der grænser op til beværtningen – Paris som eksempel. Huset arbejder også med dette.
- Puljer til lydisolering af beværtninger og evt. også til beboere. Lydsikring af private boliger.
- Stop for salg af alkohol kl. 22 alle steder – også i detailhandlen. (Det skal her bemærkes, at dette ligger uden for kommunens kompetenceområde og vil kræve hjemmel i ny, landsdækkende lovgivning).
- Oprettelse af larmezoner særligt i sommerhalvåret, hvor man må feste udenfor, placeret i byens mere tyndt befolkede områder.
- Indretning af rolige rum på festlokationer, hvor arrangøren kan håndtere kritiske situationer, som oplevet diskrimination, grænseoverskridende adfærd, mistanke om drugging (evt. med mulighed for at blive testet) etc.

BARK
PARK

